

Besluit **Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel voor de opleiding Master of Laws in de rechten (master) van de Vrije Universiteit Brussel**

Samenvattende bevindingen en overwegingen

| | |
|--------------------------------|--|
| datum | De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming op de onderstaande elementen uit het |
| 14 september 2017 | visitatierapport. |
| onderwerp | |
| Definitief accreditatiebesluit | <i>Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau</i> |
| (004925) | De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het beoogd eindniveau als voldoende. |
| bijlagen | |
| 4 | Het beoogde eindniveau van de bachelor- en de masteropleiding rechten aan de Vrije Universiteit Brussel (VUB) is gespecificeerd in opleidings specifieke leerresultaten die aansluiten bij de domeinspecifieke leerresultaten die door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) in 2014 zijn gevalideerd. De VUB beoogt in de bacheloropleiding een brede basis aan te brengen, terwijl de masteropleiding is gericht op verdieping en specialisatie. Zowel uit de documentatie als uit de gesprekken maakte de commissie op dat de rechtenopleidingen van de VUB een eigen profiel kennen waarmee ze zich onderscheiden van andere rechtenopleidingen in Vlaanderen. De opleidingen profileren zich door het aanbieden van onderwijs dat studenten zich laat ontplooiën tot 'redelijk eigenzinnige' individuen met een 'vrije' onderzoekende houding. Op die manier worden studenten voorbereid op hun professionele loopbaan en op het zelfstandig beoefenen van de wetenschap in een samenleving die een grensoverschrijdend, meertalig en multicultureel karakter heeft. Hoewel er door de reguliere contacten voldoende afstemming is met het werkveld en door aansluiting bij de domeinspecifieke leerresultaten voldoende gewaarborgd is dat het eindniveau aansluit bij nationale en internationale eisen, adviseert de commissie de opleidingen om de internationale benchmark en de werkveldbevraging, die als voornemen in het zelfevaluatierapport staan vermeld, daadwerkelijk uit te voeren. |

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsleeromgeving

De commissie beoordeelt het onderwijsleeromgeving als voldoende.

De commissie is van oordeel dat de opbouw van het programma voor de beide opleidingen doordacht en degelijk is. De leerlijnen en het concentrisch onderwijsmodel zorgen voor een goede samenhang. Er is systematische aandacht voor methodologie.

Pagina 2 van 9 Het studiemateriaal laat zien dat de inhoud van de opleidingen up-to-date is en dat studenten in de bacheloropleiding de beoogde brede basis wordt geboden, waarop in de masteropleiding wordt voortgebouwd. De grote aandacht voor taalvaardigheid in Nederlands, Frans en Engels onderscheidt de opleidingen van andere rechtenopleidingen. De kleinschaligheid en praktijkgerichtheid waarmee de opleidingen zich willen profileren, komen in de gehanteerde werkvormen zichtbaar tot uiting en worden door de studenten en alumni zeer gewaardeerd. De mogelijkheid van een stage als keuzevak in de masteropleiding bestaat nu in twee afstudeerrichtingen. De studenten vinden dit een nuttig onderdeel. Het verdient aanbeveling na te gaan of dit ook in andere richtingen kan worden ingevoerd. De verkorte bachelor, het schakel- en voorbereidingsprogramma dat de masteropleiding biedt voor zij-instromers en de grote inspanningen voor werkstudenten verdienen een positieve vermelding. Door intensieve studietrajectbegeleiding slagen de opleidingen erin ook de instromende studenten uit minder kansrijke groepen succesvol te laten studeren.

De staf wordt gevormd door een enthousiast en deskundig docentenkorps. De werkdruk is hoog en het aantal deeltijdaanstellingen is opvallend groot. Hoewel de staf beweert niet gebukt te gaan onder de werkdruk en de bereikbaarheid voor studenten niet zou lijden onder de deeltijdaanstellingen, vraagt de commissie zich toch af of de fractionering van lesopdrachten niet nadelig is voor de uitvoering van het studieprogramma. De commissie adviseert het aandeel deeltijdaanstellingen in verhouding tot de voltijdaanstellingen terug te brengen en meer voltijdse docenten aan te stellen. De docenten hebben sterke verbindingen met de juridische praktijk, waardoor ze het recht in hun onderwijs voor de studenten heel bevattelijk kunnen voorstellen. De opleidingen besteden veel aandacht aan onderwijsprofessionalisering.

Wat betreft de voorzieningen is de commissie positief over de studiebegeleiding en de lesopnames. De bibliotheek is verdienenlijk als basisbibliotheek, maar voor een masteropleiding, waar grondig onderzoekwerk wordt verondersteld, is een uitgebreidere collectie gewenst. Ondanks de recente budgetverhogingen kan de achterstand niet voldoende worden ingehaald. De commissie beveelt de VUB aan een ernstige inspanning te plegen om de historische achterstand van de bibliotheekcollectie weg te werken.

Samenvattend concludeert de commissie dat de onderwijsleeromgeving de studenten in staat stelt de beoogde leerresultaten te realiseren. In de leeromgeving komen de specifieke kenmerken van de opleidingen goed tot hun recht.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau

De commissie beoordeelt het gerealiseerde eindniveau als voldoende.

Uit de voorgelegde documenten en de gesprekken is de commissie gebleken dat de opleidingen sinds ongeveer anderhalf jaar ernstige inspanningen hebben ondernomen om het formele beoordelings- en toetsstelsel aanzienlijk te versterken. Het toetsbeleid is gebaseerd op vijf principes, de vijf c's: (1) een congruent didactisch ontwerp, (2) een combinatie van evaluatievormen, (3) duidelijke communicatie naar de studenten, (4) valide en betrouwbare constructie, en (5) rekening houden met contextfactoren. Deze principes zijn uitgewerkt in praktische richtlijnen. De opleidingsraad vervult een sleutelrol bij de uitwerking van het toetsbeleid en heeft voor de bewaking ervan een monitoringscommissie ingesteld die nog op koerssnelheid moet komen.

Pagina 3 van 9 Als instrumenten hanteren de opleidingen een opleidingsmatrix om de mix van toetsvormen te garanderen, toetsmatrijzen om de validiteit te borgen en vooraf opgestelde vragen, beoordelingscriteria en puntenverdelingen alsmede antwoord- of beoordelingsmodellen om de betrouwbaarheid te vergroten. Ook de beoordeling van stages en masterproeven is gedetailleerd uitgewerkt. Aan de hand van de opleidingsonderdeelfiches wordt systematisch gecontroleerd of de toetsing aan de vastgestelde criteria voldoet en zo nodig wordt dit aangevuld en aangepast. Studenten worden goed geïnformeerd over de toetsing van de opleidingsonderdelen, waarbij het online leerplatform PointCarré een belangrijke rol speelt, en er zijn ruime mogelijkheden voor inzage en feedback. Door deze maatregelen is het beoordelings- en toetsingssysteem transparant, valide en betrouwbaar. De commissie adviseert de monitoringscommissie systematisch in te zetten voor blijvende kwaliteitsbewaking. De examencommissie is in staat op basis van deliberatie adequate beslissingen te nemen over diplomering, toekenning van graden en studievoortgang.

Zowel bij de bachelor- als de masteropleiding wordt het beoogde eindniveau gerealiseerd. De commissie heeft een representatieve selectie van tien masterproeven en bijbehorende beoordelingen bestudeerd. De commissie kan zich vinden in de beoordelingen die door de opleiding gegeven zijn. Ook uit het gesprek met de alumni en werkgevers blijkt dat de afgestudeerden aan het beoogde eindniveau voldoen. De punten waarop de opleidingen zich willen profileren, zoals mondigheid, praktijkgerichtheid en brede taalvaardigheid, blijken in de praktijk goed tot hun recht te komen.

Eindoordeel commissie

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding Master of Laws in de rechten (master) voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen. Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Aanbevelingen commissie

Ter verdere versterking van de opleidingskwaliteit adviseert de commissie de opleidingen om de internationale benchmark en werkveldbevraging, waarvan de faculteit in het zelfevaluatierapport melding maakt, op korte termijn uit te voeren. Daarnaast adviseert de commissie het aantal deeltijds aangestelde stafleden in verhouding tot het aantal voltijders terug te brengen en te zorgen voor een groter aandeel voltijdaanstellingen. Wat betreft de bibliotheek, is de commissie van oordeel dat een ernstige inspanning noodzakelijk is om de historische achterstand van de bibliotheekcollectie weg te werken. Tot slot adviseert de commissie om de monitoringscommissie systematisch in te zetten voor blijvende bewaking van de evaluatiekwaliteit.

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie.

Bevindingen NVAO

- Het visitatierapport is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Kader Opleidingsaccreditatie – Vlaanderen 2015 – 2021 (d.d. 20 maart 2015);
- Het visitatierapport geeft inzicht in de samenstelling van de commissie;
- Het visitatierapport bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

Pagina 4 van 9 **Besluit¹**

betreffende de accreditatie van de Master of Laws in de rechten (master) van de Vrije Universiteit Brussel.

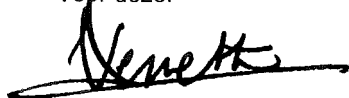
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de opleiding Master of Laws in de rechten (master) georganiseerd door de Vrije Universiteit Brussel. De opleiding wordt aangeboden te Brussel met de volgende afstudeerrichtingen: fiscaal recht; burgerlijk en procesrecht; publiek recht; economisch recht; strafrecht; sociaal recht; criminologie; Dual Master in Comparative Corporate and Financial Law (interuniversitair programma met Leeds University, UK); internationaal en Europees recht; Law in an international context (uitdovend); onderwijs. De kwaliteit van de opleiding is voldoende.

De accreditatie geldt – overeenkomstig artikel II.147§2 van de Codex Hoger Onderwijs van 1 oktober 2016 tot en met 30 september 2024.

Den Haag, 14 september 2017

De NVAO
Voor deze:



Ann Verreth
(vicevoorzitter)

¹ Het ontwerp van accreditatiebesluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. Bij e-mail van 14 juli 2017 heeft de instelling laten weten geen opmerkingen te hebben.

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de NVAO weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg

| Oordeel | |
|------------------------------|------------------|
| 1. Beogd eindniveau | Voldoende |
| 2. Onderwijsleeromgeving | Voldoende |
| 3. Gerealiseerd eindniveau | Voldoende |
| Eindoordeel opleiding | Voldoende |

| | |
|---|--|
| Naam instelling | Vrije Universiteit Brussel |
| Adres instelling | Pleinlaan 2 B-1050 BRUSSEL |
| Aard instelling | Ambtshalve geregistreerd |
| Naam associatie | Universitaire Associatie Brussel |
| Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie) | Master of Laws in de rechten |
| Niveau en oriëntatie | Master |
| Bijkomende titel | Geen |
| Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten | Afstudeerrichtingen: – Fiscaal recht; – Burgerlijk en procesrecht; – Publiek recht; – Economisch recht; – Strafrecht; – Sociaal recht; – Criminologie; – Dual Master in Comparative Corporate and Financial Law (interuniversitair programma met Leeds University, UK); – Internationaal en Europees recht; – Law in an international context (uitdovend); – Onderwijs. – Ja, met uitzondering van de afstudeerrichting Dual Master in Comparative Corporate and Financial Law |
| Onderwijstaal | – Nederlands; Dual Master in Comparative Corporate and Financial Law: – Nederlands en Engels |
| Vestiging opleiding | Brussel |
| Studieomvang (in studiepunten) | 120 |

| | |
|--|---|
| Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding | 30 september 2017 |
| Academieja(a)r(en) waarin opleiding wordt aangeboden ² | 2016 – 2017 |
| (Delen van) studiegebied(en) | – Rechten; – Notariaat en criminologische wetenschappen. |
| ISCED benaming van het studiegebied | – Business, administration and Law; – Law. |

² Betreft het lopende academiejaar, op het ogenblik van de accreditatieaanvraag

1. Verbredende, diepgaande of gespecialiseerde kennis hebben van en inzicht hebben in één of meer rechtsdomeinen van het Belgische, internationale of Europese recht.
2. Kennis hebben van en inzicht hebben in andere rechtsstelsels.
3. Rechtsbronnen in het Nederlands en in het Frans vinden, naar waarde schatten en gebruiken op academisch-wetenschappelijk verantwoorde wijze.
4. Zelfstandig feiten kwalificeren en de relevante rechtsregels, na de nodige interpretatie, toepassen in complexe casussen.
5. Een logische en correcte juridische argumentatie over complexe casussen opbouwen, begrijpelijk verwoorden en verdedigen.
6. Zelfstandig een onderzoeksvraag formuleren, een onderzoeksplan opzetten en uitvoeren en de onderzoeksresultaten kritisch evalueren op het niveau van een beginnend onderzoeker.
7. Een analyse en synthese van eigen onderzoeksresultaten en/of oplossingen van complexe casussen op academisch-wetenschappelijk verantwoorde wijze helder en gevat presenteren en rapporteren, zowel schriftelijk als mondeling, aangepast aan het doelpubliek.
8. Bewust zijn van het belang van permanente kennisontwikkeling door het opvolgen van wetgevingen en evoluties binnen het vakgebied van de rechten.
9. Juridische concepten en redeneringen plaatsen binnen het tijds-, waarde- en contextgebonden karakter van een samenleving.
10. Bewust zijn van de maatschappelijke rol en verantwoordelijkheid van de jurist.

Datum validatie: 3 maart 2014

Voorzitter:

- Em. prof. dr. M. (Marc) baron Bossuyt, emeritus hoogleraar aan de Universiteit Antwerpen en emeritus voorzitter van het Grondwettelijk Hof;

Leden:

- Prof. dr. P. (Patrick) Humblet, gewoon hoogleraar Sociaal Recht, Universiteit Gent;
- F. (Filip) Van Volsem, Raadsheer in het Hof van Cassatie;
- Em. prof. dr. J. (Johan) Verstraete, emeritus hoogleraar Katholieke Universiteit Leuven;
- Ben Schaumont LLB, masterstudent Rechten, Universiteit Gent (student-lid).

De commissie werd ondersteund door dr. Marianne van der Weiden, die optrad als secretaris.